

Saksframlegg

Utval	Møtedato	Utvalsak
Formannskapet	03.09.2026	53/26
Kommunestyret		
Eldrerådet	08.09.2026	19/26
Rådet for personar med funksjonsnedsettingar	10.09.2026	17/26

Rammesak for økonomi- og handlingsplan 2027-2030

Vedlegg

- 1 Rapport Kommunekompasset
- 2 KOSTRA-analyse
- 3 Hjelpetabell med tilrådde innsparingstiltak
- 4 Arbeidsgruppe 1 - Administrativ organisering inkl. stab
- 5 Arbeidsgruppe 2 – Politisk organisering
- 6 Arbeidsgruppe 3 - Avtalar
- 7 Arbeidsgruppe 4 - Løn, tillegg og permisjonar
- 8 Arbeidsgruppe 5 - Flåtestyring av bilpark
- 9 Arbeidsgruppe 6 – Tilskot Kultur, Næring og Fritid
- 10 Arbeidsgruppe 7 - Næring
- 11 Arbeidsgruppe 8 – Kultur og fritid
- 12 Arbeidsgruppe 9 – Inntektsauke kultur og fritid
- 13 Arbeidsgruppe 10 - Psykisk helse og rus
- 14 Arbeidsgruppe 11 - Dagsenter tilbud
- 15 Arbeidsgruppe 12 - Eigenbetaling fakturering og vederlag
- 16 Arbeidsgruppe 14 - Tildelingskriterier
- 17 Vurdering av fire alternativ for framtidas helse- og meistringstenester_workshop
AgendaKaupang_v230326
- 18 Arbeidsgruppe 16 - KI turnus
- 19 Arbeidsgruppe 17 - Faglige spørsmål, digital nattsykepleie, dialyse, Agenda Kaupang
- 20 Arbeidsgruppe 18 - Administrativ organisering Helse og meistring
- 21 Arbeidsgruppe 19 - Legeavdeling
- 22 Organisering av legetenesta i Vinje kommune 2025 - 2029 - OVU-sak 31_25
- 23 Plan for legetenesta
- 24 Detaljert analyse av helsetenestene i Vinje
- 25 Fullstendig tiltaksliste legetenesta
- 26 Arbeidsgruppe 20- Helsestasjon og jordmortjeneste - dimensjonering
- 27 Arbeidsgruppe 21 - Fysio- og ergoterapitjenesten
- 28 Arbeidsgruppe 23 - Løn og lokale tillegg
- 29 Arbeidsgruppe 24 - Drifts- og inventarutgifter - lisensar og læremateriell
- 30 Arbeidspakke 25 - Organisering av undervisning til flyktningar - innføringsklasser

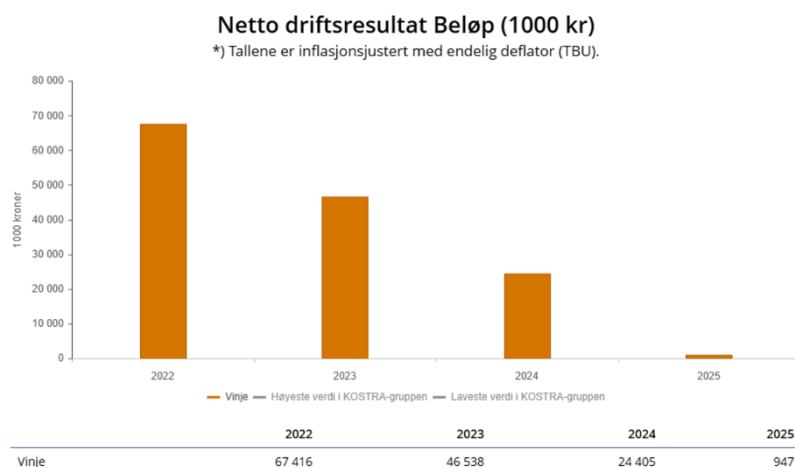
- 31 Arbeidsgruppe 26 - Spesialundervisning -omfang og innretning
- 32 Arbeidsgruppe 27 - Auka samarbeid mellom skulane
- 33 Arbeidsgruppe 28- SFO
- 34 Arbeidsgruppe 29 - Vaksenopplæring -bemanning og organisering
- 35 Arbeidsgruppe 30- Barnehage - struktur
- 36 Arbeidsgruppe 31 - Barnehage - drift, adm. ressurs, løn- og lokale tillegg, overtid, permisjonar og lisensar
- 37 Arbeidsgruppe 32 - Samle barnehage og skule i Edland til oppvekstsenter.
- 38 Arbeidsgruppe 33 - Plan - organisering, gebyrer og bemanning
- 39 Arbeidsgruppe 34 - Byggesak - organisering, gebyrer og bemanning
- 40 Arbeidsgruppe 35 - Kart og oppmåling - organisering, gebyrer og bemanning
- 41 Arbeidsgruppe 36 - Omklassifisering av veg og tilskot til veglag
- 42 Arbeidsgruppe 37 og 39 - TDI
- 43 Arbeidsgruppe 38 - Reinhald og tekstil
- 44 Arbeidsgruppe 40 - 5-dagarsskule

Dokument i saka

Kommunestyresak 107/2025 – Årsbudsjett 2026 og økonomiplan 2026-2029

Bakgrunn

Vinje kommune sin økonomiske situasjon er sterkt forverra dei seinare åra. Tabellen under syner ei resultatforverring på 67 mill., kr dei siste fire åra.

Trenden med større auke i driftsutgiftene enn driftsinntektene har vore tydeleg nokre år. I samband med budsjettbehandlinga for 2026 foreslo difor kommunedirektøren ein prosess med *Kommunekompasset* som metode.

Kommunekompasset er eit strategisk evaluerings- og utviklingsverktøy for kommunar. Den enklaste måten å forklare korleis *Kommunekompasset* verkar på, er om vi trekk parallellar til skulen. I skuleverket finst det ein læreplan som seier noko om kva elevane må kunne på dei ulike trinna. Det finst altså ein "idé" om kva som er det optimale kunnskapsnivået. Elevane får karakterar som skildrar kor nær dette idealet dei er. På same måte finst det ein "idé" om kva som er den "optimale kommune", og *Kommunekompasset* vurderer kor langt vekke eller kor nær kommunen er dette idealet. Det skildrar altså den ideelle forvaltningspraksisen og brukast for å måle, analysere og forbetre kommunanes drift, organisasjon og tenester.

Idealkommunen, som vert skildra av *Kommunekompasset*, er ein kommune som jobbar systematisk og planmessig; som vektlegg resultat og effektivitet; som er open og brukarorientert; som kontinuerleg evaluerer tiltaka sine og resultat, og som evnar å lære av denne evalueringspraksisen. Med andre ord ein effektiv, utviklingsorientert, lærande og politisk målstyrt kommuneorganisasjon.

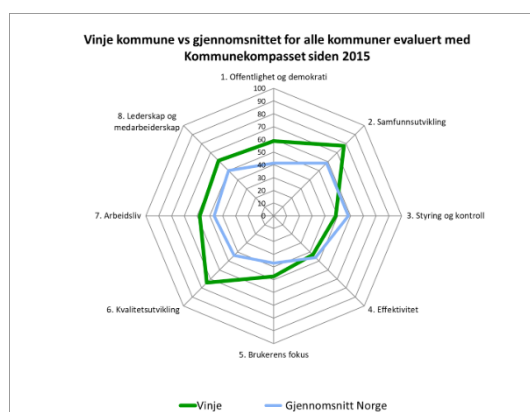
Rammesaka inneheld fleire tiltak av prinsipiell karakter, som krev politisk avgjerd. Tiltaka står listet opp i tabellen i tilrådinga, og er nummerert med same nummer som arbeidspakka. Tiltak av ikkje prinsipiell karakter ligg innanfor kommunedirektørens fullmakt, og blir gjennomført ved løpande effektivisering, bemanningstilpassing og auka produktivitet.

Vurdering

Arbeidsforma med arbeidspakkar som dekker det meste av kommunens drift, og er utført i løpet av eit relativt kort tidsrom, gir ikkje rom for grundige analyser av det einskilde forslaget. Sett opp mot kommunens samla (rause) ressursbruk innanfor dei ulike tenesteområda, meiner likevel kommunedirektøren at utgreiingsplikta er ivarettatt og tiltaka tilstrekkeleg belyst.

Analysen av forvaltningspraksis gjev eit overvegande positivt bilete. 468 poeng plasserer Vinje på 13. plass av 100 kommunar som er analysert, og nr. 2 etter Vanylven dersom ein avgrensar rangeringa til kommunar med færre enn 5 000 innbyggjarar.

Spindigramet til høgre illustrerer at Vinje har mest å gå på når det kjem til brukarfokus, effektivitet og styring og kontroll. Kommunedirektøren kjem tilbake til kommunestyret med utkast til ein utviklingsstrategi for dei 8 fokusområda som skal danne grunnlag for eit heilskapleg og koordinert utviklingsløp for den kommunale organisasjonen. Resten av saka fokuserer på kommuneøkonomien.

Netto driftsresultat er det viktigaste måltalet. Den viser kor mykje kommunen har til disposisjon etter at alle driftsutgifter, renter og avdrag er betalt. Eit godt netto driftsresultat er nødvendig for å sikre ein berekraftig økonomi og effektiv ressursbruk. Det må vere positivt over tid for å unngå økonomiske vanskar. Svake netto driftsresultat over tid vil redusere det politiske handlingsrommet.

Faktisk utvikling i måltala for Vinje dei siste fire åra (i % av brutto driftsinntekter):

Handlingsregel	Mål	2022	2023	2024	2025
Netto driftsresultat	1,8%	7,1	4,7	2,5	0,1
Gjeldsgrad	100%	76,6	68,1	73,2	78,2
Disposisjonsfond	5,0%	15	6,2	7,7	6,6

Inntektssida til kommunen er som kjent meget god, og dei ulike inntektsartane skal vere kjent frå budsjettprosessane. Kommunen får rammetilskot frå staten, skatteinntekter frå innbyggjarar og frå verk og bruk og ulike brukarbetalingar, salsinntekter og avgifter frå innbyggjarar og næringsliv. Under følgjer ein summarisk gjennomgang/repetisjon av dei ulike elementa frå rekneskapen for 2025:

Skatt på inntekt og formue	151 mill. kr.
Rammetilskot	164 mill. kr.
Eigedomsskatt	64 mill. kr.
Andre skatteinntekter	70,5 mill. kr.
Andre overføringar og tilskot frå staten	31 mill. kr.
Brukarbetalingar	14 mill. kr.
Sals- og leigeinntekter	221.5 mill. kr.

Utgiftssida

Løn og sosiale utgifter utgjer i underkant av 60% av kommunens utgiftsside. Kommunesektoren er som kjent arbeidsintensiv, og dette er innanfor det vanlege intervallet for kommune-Noreg. Så pregar kjøp og sal av kraft kommunerekneskapen til Vinje, og korrigert for dette burde ein kunne ligge lågare enn kommunar flest i andel lønn og sos.utg. som del av brutto driftsutgifter.

Lønnsutgifter	426 mill. kr.
Sosiale utgifter	105 mill. kr.
Kjøp av varer og tenester	233 mill. kr.
Overføringar og tilskot til andre	87,5 mill. kr.
Avskrivingar	53,5 mill. kr.

Det finns tre kostnadsdrivarar i kommunal sektor:

- 1. Struktur** - Skule/barnehage/institusjon/idrettshallar/kommunehus/legekontor m.m.
- 2. Tenestenivå** - Nivå/terskel på tenester som heimesjukepleie, institusjonsplass, kulturskule, brøyting m.m.
- 3. Produktivitet/effektivitet** - Gjere dei riktige tinga rett

Kommunedirektøren ønskjer hovudsakleg sjå på kva me kan gjere med tenestenivå og produktivitet, gjennom å prioritere:

- Meir effektiv organisasjon
- Rett teneste til rett tid
- Rett kompetanse på rett stad til rett tid
- Heilheitlege og tverrfaglege prosessar
- Kontinuerleg forbetring

Kort om dei ulike arbeidspakkane

Arbeidsforma med arbeidspakkar er nytta for identifisere innsparingsforslag. Resultatet av denne prosessen er ei bruttoliste med forslag. Kommunedirektøren tek utgangspunkt i desse rapportane i framlegget til vedtak. I prosessen har ein prioritert arbeidet med kvantitative framlegg, og lagt mindre vekt på det kvalitative.

Det er rimeleg å forvente at kommunen utliknar nivået til nabokommunar i KOSTRA-gruppe 6 i løpet av komande planperiode, hovudsakleg gjennom naturleg avgang og/eller gevinst av auka interkommunalt samarbeid. Målsetjinga må vere årlege reduksjonar på minst 2 mill. kr. Kommunedirektøren legg såleis ikkje opp til direkte organisatoriske endringar i bemanninga som utløyser kommunens retningslinjer for omstilling, Hovudtariffavtalen og/eller Hovudavtalens bestemmelsar. Dette må eventuelt kome i etterkant av eit politisk vedtak med slik konsekvens, eller nye vurderingar frå kommunedirektøren eller andre leiarar.

Arbeidspakke 2 – politisk organisering

Arbeidsgruppa har vurdert tiltak knytte til politisk organisering og styringsstruktur med mål om auke produktivitet og effektivitet, og samstundes hente ut eit økonomisk potensial.

Tiltaka omfattar reduksjon i talet på folkevalde i kommunestyret og formannskapet, samanslåing eller avvikling av råd og utval, redusert representasjon i ungdomsrådet, samt auka delegering til administrativt nivå. Forslaga inneber strukturelle endringar i den politiske organiseringa, med færre medlemmer og eit enklare utvalsapparat. I tillegg vil fleire saker kunne bli handsama administrativt der lovverket opnar for dette. Dette kan gi reduserte kostnader til godtgjersle, møteverksemd og administrativ støtte. Frist for endring av tal representantar i kommunestyret er nest siste år (31.12.2026 i dette tilfelle) av valperioden (kommunelova § 5-5). Endringa gjeld frå neste valperiode. Sjå elles rapporten for fleire detaljar.

Arbeidspakke 3 – digitalisering, lisensar og avtaler

Arbeidsgruppa har i sitt arbeid erfart at det er avgrensa handlingsrom for å peike på konkrete digitale system eller løysingar som kan avviklast direkte på tvers av heile organisasjonen. Ansvar og behov knytt til mange løysingar ligg i lineorganisasjonen, og må vurderast av den einskilde leiar i ljøs av faglege krav og tenestebehov.

Samtidig ser arbeidsgruppa eit tydeleg potensial for effektivisering og innsparing gjennom meir systematisk og heilskapleg styring av korleis kommunen kjøper inn, bruker og forvaltar digitale verktøy og IT-løysingar over tid. På denne bakgrunnen foreslår arbeidsgruppa at kommunen innfører eit sett med overordna prinsipp som skal leggje føringar for framtidige val og prioriteringar innan digitalisering og IT.

Arbeidspakke 4 – løn, tillegg og permisjonar

Vinje kommune har gjennom fleire tiår hatt lokal lønstabell. Ved lokalt lønsoppgjer er potten fordelt ved å styrke denne tabellen. Dette har ført til at kostnaden knytt til lokale forhandlingar ikkje blir «spist» opp, men blir akkumulert fram i «evig tid».

Konsekvensen av Vinje sin lokale lønspolitik og tilhøyrande lønstabell har over lengre tid ført til utilsikta skeivheiter og verknader, m.a. ved at nyttilsette i praksis har blitt innplassert på eit nivå som inkluderer tidlegare forhandla tillegg, noko som har bidrege til å auke det samla lønsnivået og omfanget av lønsoppgjeret.

Gruppa har gjort ei berekning for tilsette med fast stillingsprosent, denne syner at kommunen har årlege lønskostnadar godt over 20 mill. meir enn om alle tilsette i kommunen hadde vore lønnsplassert med garantiløn. Det er ikkje gjort berekning på variabel løn, men

eit anslag kan vere om lag kr 5 mill. Differansen lokal lønstabell mot faktisk plassert er berekna til 5 mill. inkluder sosiale kostnader.

For å nå forslag til innsparing vil det krevje tett samarbeid med organisasjonane. For at dette skal bli gjort korrekt, treng kommunen bistand frå KS tariffområde for å sikre partssamarbeid og gode løysingar. Det bør settast ned eit partssamansett utval som arbeidar med eit lokalt lønssystem som betre kan ivareta lokale lønstillegg/-relasjonar som blir oppfatta som enkelt, forståeleg og føreseieleg over tid.

I samband med budsjett for 2024 vedtok kommunestyret å utvide den lokale ansiennitetsstigen med eit trinn på 20 år og eit på 24 år. Det var for å bidra til at me held på erfaren og viktig kompetanse, og anerkjenner dei som er stabile medarbeidarar. Dette vedtaket kan gjerast om dersom kommunestyret ønsker det.

Arbeidspakke 5 – flåtestyring

Kommunen har i dag tenestebilar spreidd kring om i dei tre bygdesentra, og høvet til tidseffektiv, brei sambruk av heile bilparken framstod som lite eigna for flåtestyring, ikkje minst dersom ein skal abonnere på ein digital plattform for å koordinere bruken.

Løysingsmåten for oppdraget er å innføre retningslinjer for bruk og tildeling av tenestebilar. Desse blei godkjent av administrasjonsutvalet 18. august 26. Heimetenestene sine årlege køyrelengder underbyggjer behovet for 9 bilar til deira disposisjon.

Kommunen kan hente noko effekt av at ein sørger for å legge til rette for at administrativt personell i Åmot deler på færre bilar.

Arbeidspakke 6 – tilskot til kultur, næring og fritid

Vinje kommune deler ut ein del tilskot til næringslag, næringar, løyper, museum, lag og organisasjonar samanlikna med andre kommunar med same storleik. Rapporten tek føre seg nivået på dei ulike tilskota, gjer greie for moglegheitsrommet for endring og konsekvensane av slike. Sjå meir i sjølve rapporten.

Arbeidspakke 7 – næring

Rapporten omtaler i korte trekk moglege endringar i staben, oppgåvene og fagområda. Byggforvalting og tilsyn av Berunuten-hyttene kan løysast av saman med den resterande kommunale bygningsmassa. Auka samarbeid mellom plan og næring i ei situasjon med færre planar til handsaming, kan òg bidra til bemanningsreduksjon.

Arbeidspakke 8 – kultur

Ut ifrå KOSTRA-tal frå 2025 så har Vinje kommune eit relativt høgt kostnad til kultur per innbyggjar samanlikna med gjennomsnittet. Me har i kommunen vald å organisere fellesfunksjonar som til dømes tilflyttingskonsulenten til kultur, og denne kostnaden viser seg då i KOSTRA-funksjonar tilknytt kultur. Budsjettet til Kultur og fritid var i 2025 på ca. 20,2 million. Det vart sett inn sparetiltak i budsjettprosessen for 2026, og budsjettet for 2026 er på 18,4 million. Innsparinga frå 2025 til 2026 var med det på 1,8 million.

Rapporten gjennomgår ordningane/tiltaka:

- Heim for ein 50-lapp
- Ungdomsklubbar
- Kulturskulen
- Tilflyttingsarbeidet
- Rusfritt 16. mai-arrangement for ungdom
- Tilskotsportalen
- Innkjøpsbudsjettet til biblioteket
- Kassasystem Vinjehuset
- Den kulturelle spaserstokken
- Stillingsreduksjon – arrangement og aktivitet
- Stillingsreduksjon biblioteket

Kommunedirektøren tilrår å avvikle ordninga «Heim for ein 50-lapp». Ordninga har dei beste hensikter. Det er imidlertid få brukarar som kvar for seg hentar ut større beløp, samstundes som ein registrerer at resten av Vest-Telemark ikkje har «kome etter». Sjå elles rapporten for vurderingar og konsekvensar.

Arbeidspakke 9 – inntektsauke kultur og fritid

Kommunen har historisk sett ikkje teke betalt av innbyggjarane for lån av areal og utstyr, og tenester knytt til dette. Dei fleste kommunar gjer det, og det kan også Vinje. Inntektspotensialet er ikkje så stort, mykje av aktiviteten er allereie knytt til kommunal aktivitet via skule, helse eller annan kommunal aktivitet. Største inntektspotensial er å ta betalt for utleige av idrettshall og symjebasseng. Potensielle inntekter avgjerast av eit endeleg prisnivå på vedteken prisliste. I dette ligg det også då meir konsekvent fakturering av ulike tenester knytt til denne aktiviteten, slik som vaktmeistertenester, reinhald og kulturarbeidartenester.

Av kommunal arrangementsaktivitet så har strategien vore å breidde ut kultur og idrettstilbodet i kommunen ut over det som blir skapt av frivillige eller private, både det som er smalt og det som er kostnadskrevjande. Fleire arrangement er budsjettert med underskot. Dette kan me slutte med, og heller arrangere for overskot.

I tillegg er det mogleg å installere kiosk-automatar på dei lokale samfunnshusa. Det er mogleg å hente ut litt ekstra inntekter frå dette, sjølv om det i utgangspunktet er ei annan etisk line enn det me tradisjonelt har hatt. Sjå rapporten for detaljar og vurderingar.

Arbeidspakke 10 – psykisk helse og rus

Arbeidsgruppa har som mandat å analysere drifta av avdeling psykisk helse og rus med utgangspunkt i dagens situasjon. Kva for moglegheiter er det for justering av driftsnivået, kva for tiltak kan gjennomførast og kva vil konsekvensane av dette medføre.

Arbeidsgruppa har sett på drift av følgande:

- Bufellesskapet Bruli: har sett på både organisering og samansetning av kompetanse (effektivisering og organisering).
- Ambulerande teneste (utegruppa): har sett på endring av terskel for tildeling, omfang av tenester, og effektivisering av drifta.
- Psykososialt kriseteam: har sett på effektivisering og organisering
- Rask psykisk helsehjelp: har sett på forpliktinga Vinje kommune har og effektivisering og vurderer konsekvensane av å trekke Vinje kommune ut av den interkommunale tenesta.

Sjå rapporten for nærare omtale, vurderingar og konsekvensar.

Arbeidspakke 11 – dagsentertilbod

Utredninga har konsentrert seg om å sjå på strukturen, omfanget og moglege effektiviseringstiltak innan dei ulike dagtilboda. Eventuelle grep grip inn i tenestekjøp i Kvito og kommunens strategi knytt til denne eigarskapen. Dette er under arbeid i samarbeid med styret og dei andre eigarkommunane, og kjem til politisk behandling i ei eiga sak.

Arbeidspakke 12 – eigenbetaling, fakturering og eigenbetaling

Arbeidet i arbeidsgruppa for eigenbetaling, fakturering og vederlag har teke utgangspunkt i ein gjennomgang av gjeldande regelverk, politiske vedtak og interne rutinar i Vinje kommune. I rapporten drøftar ein ulike tiltak som aukar kvaliteten i praksis, men har låge bidrag til saldering av framtidige budsjett.

Arbeidspakke 13 – Tenester til barn og unge

Arbeidspakka er av kapasitetsomsyn ikkje arbeidd med. Fleire aspekt rundt tenester til barn og unge er likevel ivaretatt i andre arbeidspakkar.

Arbeidspakke 14 – Tildelingskriteria Helse og omsorgstenester

Arbeidsgruppa har vurdert tiltak knytt til endring av tersklar for tildeling av tenester, standardisering av praksis og betre oppfølging av vedtak. Målet er å sikre at tenester blir tildelte på rett nivå, til rett tid og i rett omfang. Det er identifisert fleire område der dagens praksis kan strammast inn, særleg knytt til praktisk bistand, institusjonsplassar og langvarige vedtak. Tiltaka inneber både organisatoriske og faglege endringar, og vil kunne ha konsekvensar for både brukarar og tilsette. Positive effektar vil vere betre ressursutnytting og meir målretta tenester, medan negative konsekvensar kan vere redusert tenestetilbod for enkelte brukarar og fleire klagesaker i ein overgangsperiode. Sjå rapporten for nærare omtale, vurderingar og konsekvensar.

Arbeidspakke 15 - Struktur på tenestetilbodet i Helse og meistring

Det er frå januar arbeidd med tiltaksutvikling med horisont 2040 for dette tenesteområdet, basert på Innsatstrappa, og med prosessretteleing frå Agenda Kaupang. Denne prosessen har gått i staden for Kommunekompass-prosessen. Det er gjennomført fire arbeidsdagar med brei deltaking frå ressursar i tenesteområdet.

Det er skildra fire modellar for korleis ein kan møte framtidens behov for helse- og omsorgstenester i kommunen fram mot 2040:

	Alternativ 1 Stor	Alternativ 2 Medium+	Alternativ 3 Medium	Alternativ 4 Mini
Hovedkjennetegn	Videreføre dagens praksis (tjenestenivå, dekningsgrad, organisering og antall lokasjoner) innen hjemmetjenester og døgntilbud til eldre	Økt satsing på effektive HDO på Rauland og Åmot	Nytt HDO bygg på Rauland, legge ned eksisterende HDO på Norheimstunet og Rauland og nytt kombibygge på Åmot med 24 plasser	Samling av alle døgnbaserte tjenester
Indikatorer	Tre lokasjoner	Tre lokasjoner	To lokasjoner	En lokasjon - alt på Åmot
Sykehjem langtid	Utbygging av 13 nye plasser fram mot 2040	Redusert vekst i antall sykehjemsplasser, erstattes med flere HDO	Ingen flere sykehjemsplasser i 2040	Ingen flere sykehjemsplasser i 2040, 23 plasser - lang+kort
Sykehjem korttid/avlastning	Som i dag	Som i dag	Økt andel korttidsopphold	Økt andel korttidsopphold
Boliger med mulighet for døgn tjenester (HDO)	24 nye HDO på Rauland To lokasjoner	Utvivelse fra 16-24 plasser i nytt bygg på Rauland og nytt bygg på Åmot med 24 plasser	Utvivelse fra 16-24 plasser i nytt bygg på Rauland, legge ned HDO på Øvre Vinje og nytt kombibygge på Åmot med 24 plasser	24 nye HDO kun på Åmot En lokasjon
Boliger med fellesfunksjoner og servicevert i Åmot for eldre innbyggere over 67 år	Ingen	Ingen	25	50
Flere leiligheter tilpasset eldre i Rauland og Åmot			Ja	Ja
Hjemmetjenester	Som dagens dekningsgrad tre soner	Som dagens dekningsgrad tre soner	Felles hjemmetjeneste med to framskutte baser	Felles hjemmetjeneste med to framskutte baser
Digital hjemmesykepleie	Nei	Ja	Ja	Ja
Digital hjemmeoppfølging fra legevakt/LMS	Nei	Ja	Ja	Ja
Paktisk bistand	Som dagens praksis	Som dagens praksis	Redusert nivå, kun de med vedtak om helsetjenester	Redusert nivå, kun de med vedtak om helsetjenester
Aktivitetstilbud med gode transportløsninger	Som dagens praksis	Dag/kveld økt frekvens per uke	Dag/kveld økt frekvens per uke	Dag/kveld økt frekvens per uke
Sosiale møteplasser med middagstilbud	Viderutvikle seniortreffsteder	Viderutvikle seniortreffsteder	Ja, tilgjengelig alle ukedager	Ja, tilgjengelig alle ukedager

For å bygge på dagens struktur, så legg ein til grunn Alternativ 2 Medium+. Dette inneber utvikling av heildøgns omsorgsplassar (HDO) tre stader i kommunen. Kommunedirektøren legg ved dokumentet frå siste workshop som svar på arbeidspakke 15.

Arbeidspakke 16 – Bruk av kompetanse/turnus

Arbeidsgruppa har gjennomgått faktiske timar knytt til utarbeiding av årsturnus manuelt og tenkte gevinstar for å ta i bruk KI- generator. Det er kjøpt inn verktøy – programmet *dynamon* for turnus- bemanningsplanlegging i framtida. Dette blir tatt i bruk hausten 2026.

Arbeidspakke 17 – Faglege spørsmål/kvalitet

Arbeidspakka legg inn tiltaket om avslutning av tilbodet om dialyse ved sjukeheimen. Så legg ein opp til justeringar i heimetenesta, natteneste og digital heimetenestesone.

Arbeidspakke 18 – Administrativ organisering av Helse og meistring

Organiseringa av tenesteområdet er behandla som eiga politisk sak, og reduksjon av ei verksemdsleiarstilling er teken inn i salderinga.

Arbeidspakke 19 – Struktur på legesentra - samlokalisering

I OVU-sak 31/2025, til møtet 30. september i fjor, blir det gjort greie for korleis administrasjonen tenkjer seg å styrkje omsyna til pasienttryggleik, tilgjenge for pasientane, behalde og rekruttere kompetanse og økonomiforvaltning. Sjå meir i vedlagde arbeidsgrupperapport og saksframstilling.

Arbeidspakke 20 – Helsestasjon- og jordmorteneste

Arbeidsgruppa skildrar grundig ulike sider av drifta i tenesta. Medlemmene ser føre seg å kunne redusere med eitt årsverk siste år i økonomiplanperioden.

Arbeidspakke 21 – Fysio- / ergoterapitenesta

Arbeidsgruppa har sett på om ressursinnsatsen kan reduserast og om det er eit potensiale til å auke inntektssida. Utgreiinga skildrar driftssituasjonen ved tenesta, og har framlegg til endring i eigenandelstakstane.

Arbeidspakke 23 – Løn og lokale tillegg i oppvekst

Arbeidsgruppa har vurdert tiltak som kan bidra til meir kostnadseffektiv drift gjennom endringar i lokale lønstillegg.

Sentrale moment i arbeidet har vore:

- betre samanheng mellom ressursbruk og faktisk behov
- meir likeverdige og transparente fordelingsprinsipp
- vurdering av om dagens tillegg gir ønskt effekt

Særleg har gruppa sett på kontaktlærartillegg, funksjonstillegg (IKT, sosiallærer, rådgjevar) og ansiennitetsbaserte tillegg.

Tiltaka kan gi økonomisk gevinst, men vil samstundes kunne påverke rekruttering og stabilitet i sektoren.

Arbeidspakke 24 – drifts- og inventarutgifter, lisensar og læremateriell

Arbeidsgruppa har sett på lisensar, ekskursjonsaktivitet, undervisningsmaterielt, fritt skulematerielt, programaktivitetar. I rapporten blir også skulematordninga drøfta. Kommunedirektøren tek med deler av forslaget om å stogge skulemat for 1.-4. trinn.

Arbeidspakke 25 – organisering av undervisning av flyktningar - innføringsklassar

Arbeidsgruppa har i perioden april–juni 2026 gjennomført ei samla vurdering av organiseringa av opplæringstilbodet for nye flyktningelevar i Vinje kommune. Arbeidet har omfatta gjennomgang av gjeldande praksis, vurdering av alternative organisasjonsmodellar og analyse av pedagogiske, organisatoriske og økonomiske konsekvensar.

Konklusjonen i arbeidet er at dagens desentrale modell er den mest tenlege, og det er ikkje identifisert kuttframlegg.

Arbeidspakke 26 – spesialundervisning – omfang og innretning

Skulane i Vinje brukar heile 24,7% av timetalet på individuelt tilpassa opplæring (ITO). Både samanlikningskommunar som er plukka ut til kommunekompassprosessen og landet (18, 7%) ligg monaleg lågare. Arbeidsgruppa stipulerer at ein komande fire år kan senke timetalet i ITO frå 358 til 254 veketimar (17%).

Arbeidspakke 27 – samarbeid mellom skulane

Arbeidsgruppa sitt oppdrag var å sjå på om auka samarbeid mellom skulane kan gje ein økonomisk moglegheit til innsparing. Ein sjekka ut ressursbruk og bruk av undervisningspersonale på tvers av skulane i kommunen. Det er ikkje identifisert nokon økonomisk effekt.

Arbeidspakke 28 – skulefritidsordninga

Arbeidsgruppa har jobba med ulike tiltak og endringar knytt til SFO i Vinje kommune. Eit tiltak er å samle SFO ved Rauland skule til ei avdeling. Dette vil føre til mindre ressursbruk og lågare

lønsumgifter. Eit anna tiltak er å gjere endringar i dei lokale vedtektene. Vinje kommune har i dag gratis SFO for alle elevar i 1.-3.trinn medan lovpålagt gratis kjernetid er 12 timar per veke. Ved endring av dagens vedtekter vil ein få auka inntektene til SFO ved brukarbetaling utover 12 timar per veke for elevar i 1.-3.trinn. Ved betaling i juleferie, påskeferie og sommarferie vil ein få ei meir realistisk påmelding til feriar, og få bemanna ut i frå eit faktisk antal elevar som møter. Det handlar og om å få til god bruk av ressursar på heile dagar med SFO.

Arbeidspakke 29 – vaksenopplæring – bemanning og organisering

Det mest omfattande tiltaket gruppa såg på var å harmonisere tal på spor/grupper for deltakarar på vaksenopplæringa. Med færre busette innvandrar med rettar til opplæring vil det vere naturleg å gå frå 3 til 2. Spor kan forklarast med klasse eller gruppe som er basert på kompetansenivå og språkbakgrunn. Ei slik justering vil òg redusere transportutgifter. Så vil det vere avgjerande at fleire verksemdar melder seg på som språktreningsstader.

Arbeidspakke 30 – barnehage: struktur, opningstider, sommarstenging, bemanning etc

Arbeidsgruppa har sett på barnehagane sin praksis og tilbod. Målet er å sikre eit berekraftig barnehagetilbod. Fleire av tilboda/ordningane me har til foreldre er "Vinje-standard", og har vore innført som støtteordningar for låginntektsfamiliar. Dette er gjort som fylgje av lokale politiske vedtak. No er satsen for barnehage så låg nasjonalt at ein tenker at desse ordningane kan fjernast, og at ein kan bruke nasjonale standardar på bemanning, sommarstengt som SFO og opningstida i utgangspunkt 07:30-16:30.

Arbeidspakke 31 – barnehage: drift, administrasjonsressurs, løn/lokale, overtid, permisjonar og lisensar

Arbeidsgruppa har sett på moglege innsparingspunkt som gjeld reduksjon av overtid og overføring av ressursar frå leiarressursen til assisterande leiar til ordinær pedagog på avdeling. Dette gjev ein liten innsparing men vil gje ein meir krevjande situasjon ute i barnehagane i høve utviklingsarbeid og dokumentasjon. Barnehagane i Vinje har ikkje eigne konsulentar eller dedikert kommunalsjef barnehage, slik at mykje av det administrative arbeidet blir utført av leiarteama i barnehagane. Ass.leiarane går allereie i dag mykje inn og dekkjer opp for fråver som slik senkjer vikarutgiftene. Kutt i leiarressurs ikkje endre praksis men ville kome på toppen av den innsparinga det er å gå ned til nasjonal barnehagenorm på alle avdelingar. Såleis kan dette kuttet sjå ut til å bli dobbelt opp med innsparing. I ei totalvurdering frå kommunedirektøren vil det difor vere betre å hente i nemnde sum på 150 000,- ved å endre noko på praksisen i tiltak 3, 4 og 5.

Arbeidsgruppa meiner at potensialet for innsparing på overtid ved kveldsmøte er logisk og i tillegg vil kunne føre til mindre slitasje og sjukefråver på personalet. Total innsparing vil då kunne stå uendra.

Arbeidspakke 32 – oppvekstsenter på Edland

Skulen og barnehagen på Edland soknar til same innhaldsrike ute- og turområde. Arbeidsgruppa har vurdert kva ei samordna drift av barnehage og skule i Edland kan gje av økonomiske gevinstar, og kva konsekvensar (fordelar og ulemper) ei slik organisering kan ha. Ein vil kunne spare noko i administrative kostnader, samstundes som investeringa i barnehagebygget ser ut til å bli lågare. Sjå rapporten for ytterlegare vurderingar og alternativ.

Arbeidspakke 33 – plan: organisering, gebyr og bemanning

Arbeidsgruppa har lagt fram forslag om bemanningsreduksjon, samt prisjustering av gebyr for plansaker.

Arbeidspakke 34 – byggesak: organisering, gebyr og bemanning

Arbeidsgruppa har lagt fram forslag om ein viss bemanningsreduksjon utover i planperioden.

Arbeidspakke 35 – geodata: organisering, gebyr og bemanning

Kart og oppmåling er eit av fagområda som er under utgreiing om interkommunalt samarbeid via Vest-Telemarkrådet. Det er ikkje arbeidd med i kommunekompass-prosessen.

Arbeidspakke 36 – omklassifisering av veg og tilskot til veglag

Arbeidsgruppa har sett på ordninga med tilskot til private vegar. Det er óg mogleg å sjå på nedklassifisering av Kråmvikvegen til privat veg, og la brukarane bidra til vegvedlikehaldet. Dette blei sett nærare på i 2021, men ikkje arbeidd vidare med etter politisk vedtak.

Arbeidspakke 37 og 39 – Teknisk drift og vedlikehald

Arbeidsgruppene har sett på ulike sider av drifta til tenesteområdet utanom verksemda Reinhald og tekstil. Det er ei rekke ulike forslag som kan gjennomførast separat, eller som avheng av tiltak i andre arbeidspakkar.

Arbeidspakke 38 – Reinhald og tekstil

Arbeidsgruppa har satt som mål å arbeide med finne metodar i framtida som kan effektivisere reinhaldet. Tiltaka peikar i retning av auka bruk av robotar og meir behovsretta reinhald.

Arbeidspakke 40 – femdagarsskule

Å endre dagens ordning med 4 dagar skule for 1. og 2. klasse, samt fri annankvar veke for resten av barnetrinnet er eit grep som vil kunne gje betre ressursutnytting. Det vil få relativt store konsekvensar for familiar og korleis dei kan/må rigge seg. Per i dag er det omlag 60 andre kommunar som har 4-dagars skule for 1. og 2.kl, men få eller ingen som har fri annankvar veke for 3.-7.kl. Spørsmålet har vore oppe tidlegare og er stadig relevant sidan det sidan 2006 har vore innført eit heilt ekstra skuleår i timar på barnetrinnet 1.-7. klasse. Samstundes har me uansett eit skuleskyssbehov og - ansvar som i stor grad har styrt skuledagane våre. Vinjeskulen har innanfor skyssen fylt opp dagane etter kvart som timar har blitt lagt til frå statleg hald, slik at me no har heilt fulle dagar. Kring 50 % av elevane i Vinjeskulen har skuleskyss i dag. Arbeidspakka munnar ikkje ut i endringsframlegg.

Kommunedirektøren ser at det blir svært mange meir eller mindre vidtrekkande forslag samla i ei enkelt sak. Han vil likevel oppmode om å realitetsbehandle heile tilrådinga.

Kommunedirektøren foreslår tiltak som gir ein varig innsparing dei neste åra. I 2027 er effekten av tiltaka summert til 32 mill. kr., aukande til 65,8 mill. kr. i 2030. Parallelt med identifiserte tiltak i arbeidspakkane, vil kommunedirektøren jobbe med andre tiltak som kan ta ned kommunens driftsnivå og tilpasse drifta til ein stadig meir krevjande rekrutteringssituasjon.

Kommunedirektøren sitt framlegg til vedtak

1. Kommunestyret tek Kommunekompassrapporten og KOSTRA-analysen til etterretning.
2. Kommunedirektøren kjem tilbake med ein strategi for eit heilskapleg og koordinert utviklingsløp for den kommunale organisasjonen.
3. Storleiken på kommunestyret blir frå komande valperiode redusert frå 25 til 19 representantar.
4. Storleiken på Formannskapet blir frå komande valperiode redusert frå 7 til 5 medlemmar.
5. Storleiken på Plan- og miljøutvalet frå komande valperiode redusert frå 7 til 5 medlemmar.
6. Oppvekst- og velferdsutvalet blir lagt ned med verknad frå komande valperiode. Oppfølgjinga av politikkområda blir overført til Formannskapet.
7. Styret for Berunuten vest blir lagt ned med verknad frå komande valperiode. Oppfølgjinga av eigedomen blir overført til Plan- og miljøutvalet.
8. Eldrerådet og Rådet for personar med funksjonsnedsetjingar blir slege saman.

Kommunestyret vedtek også følgjande tiltak, og ber kommunedirektøren innarbeide dette i budsjett 2027, økonomiplan 2027-2030:

Nr	Arbeidsgrupper	2027	2028	2029	2030
1.	Administrativ organisering ink stab	2 000	4 000	6 000	8 000
2.	Politisk organisering	0	735	765	797
3.	Digitalisering, lisenser og avtaler	600	600	600	600
4.	Lønn, tillegg, permisjonar og rekrutteringstillegg	3 000	6 500	10 000	13 000
5.	Flåtestyring av bilpark	135	270	270	270
6.	Tilskot til lag, organisasjonar og bedrifter	1 750	2 500	3 250	4 000
7.	Næring	350	950	950	950
8.	Kultursektoren	935	1 000	1 000	1 000
9.	Kultur - moglege inntekskilder	175	175	175	175
10.	Tenester til Psykisk sjuke	640	735	810	810
11.	Dagsenter - struktur og innhald	0	400	400	400
12.	Brukerbetaling (vederlag, trygghetsalarmer og praktisk bistand)	98	98	98	98
14.	Tildeling av tenester - nivå/terksklar	1 550	1 650	2 000	2 600
16.	Bruk av kompetanse/turnus	750	1 200	1 200	1 200
17.	Faglege spørsmål/kvalitet (digital nattsjukepleie, dialyse etc)	2 000	2 100	2 300	2 500
18.	Administrativ organisering av heile helse og meistring	1 300	1 300	1 300	1 300
19.	Struktur på legesentre - samlokalisering. Godtgjersle og nivå på dimensjonering - brukarbetaling	2 300	2 500	2 500	2 500
20.	Helsestasjonstenesta, dimensjonering, jordmortenesta	100	100	100	1 180
21.	Fysio-/ergoterapitenesta	25	50	60	60
23.	Skule - løn og lokale tillegg	446	446	446	446

32 086	49 312	56 689	65 838
--------	--------	--------	--------